

vaného k poznání, že mu okresní výbor důvěřuje a zdali právě s touto důvěrou obžalovaný počítal a měl na oklamání její namířeno. V tomto směru udal svědek vrchní okresní rada Josef F. při hlavním přelíčení výslovně, že obžalovaný mohl předpokládati, že mu budou výkazy tak, jak byly sepsány, honorovány, ježto okresní výbor měl k účtování obžalovaného plnou důvěru a že proto výbor také výkazy nepřezkoumal a musel předpokládati, že obžalovaný za přípreže zaplatil tolik, kolik jím bylo účtováno. Kdyby nalézací soud byl vzal i seznání tohoto svědka v náležitou úvahu, byl by snad mohl dospěti k jinému názoru o pravém stavu věci. Vytýkaná opomenutí, dotýkající se podstaty věci, zakládají neúplnost výroku soudcovského (čís. 5 Šu 281 tr. ř.). Již v důsledku toho, co uvedeno, padá i názor nalézacího soudu, že údaje obžalovaného ve výkazech, pokud byly nesprávné, sluší pokládati jen za nedodržení úmluvy mezi okresním výborem a obžalovaným ve příčině obstarávání přípreží, a že, vznikla-li tím okresnímu výboru nějaká škoda, vznikla právě tímto porušením soukromoprávní úmluvy, tudíž z titulu soukromoprávního. Jestliže obžalovaný tuto úmluvu porušil nesprávnými údaji ve výkazech, zakládá to arci jeho civilněprávní povinnost k náhradě škody, avšak nevylučuje to stíhání jeho v trestním řízení, jakmile jeho zjištěné jednání vykazuje také známky skutkové podstaty některého trestného činu. Jdeť téměř každý majetkový čin trestný ruku v ruce s poměrem soukromoprávním.

Čís. 2821.

Při zločinu padělání peněz podle § 1 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. lze ve smyslu § 2 zákona z 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. navrhnouti a použítí sazby od jednoho do pěti let nejen, jde-li o méně významné padělání kolků na bývalých rakousko-uherských bankovkách, nýbrž i jeví-li se sazba ta, hledíc k povaze činu, dostatečnou.

Porušení předpisů § 322 tr. ř. a § 3 odst. druhý zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. jest zmatkem čís. 6, nikoliv čís. 12 § 344 tr. ř.; není však zmatkem, vyslovili-li se porotci jiným způsobem o povaze trestného činu tak, že jest zřejmo, že nepokládají provinění pachatelovo za takové, by bylo lze se spokojiti při něm mírnější sazbou (§ 344 předposl. odst. tr. ř.).

»Původcem« není jen návodce a strůjce podle §§ 5, 44 e) tr. zák., nýbrž každý přímý pachatel.

(Rozh. ze dne 13. června 1927, Zm II 181/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Novém Jičíně ze dne 22. února 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem padělání peněz podle §u 1 a 12 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného opřená o důvody zmatečnosti čís. 6, 11 po případě 12 Šu 344 tr. ř., není důvodna. § 2 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. ustanovuje sice, že podle sazby Šu 1 zákona, těžkého žaláře od 1 roku do 5 let, může býti uložen trest za zločin padělání peněz podle Šu 1 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n., byl-li spáchán paděláním kolků, uvedených v zákoně ze dne 25. února 1919, čís. 84 sb. z. a n., a jeví-li se tato sazba býti dostatečnou, hledíc k povaze činu. Zrušovací soud vyslovil a odůvodnil ve svém rozhodnutí sb. n. s. č. 2441, že trestní sazby od 1 do 5 let ve smyslu Šu 2 zákona čís. 471/21 sb. z. a n. lze užiti nejen tehdy, jde-li o méně významné padělání kolků na bývalých rakousko-uherských bankovkách, nýbrž i v případech, kde jde o padělání peněz vůbec, jeví-li se ona trestní sazba, hledíc k povaze činu, dostatečnou. Podle druhého odstavce Šu 3 zákona čís. 471 sb. z. a n. dlužno v řízení porotním dáti ve smyslu Šu 322 tr. ř. otázku, zda jsou tu okolnosti odůvodňující trestní sazbu od 1 do 5 let. Vzhledem k tomu, co uvedeno, nemůže býti pochybností, že porotní soud měl ohledně stěžovatele, jemuž podle obžaloby bylo kladeno za vinu padělání peněz ve smyslu Šu 1 zákona o padělání peněz, dáti otázku podle Šu 322 tr. ř., zda jsou tu okolnosti odůvodňující trestní sazbu od 1 do 5 let. Porotní soud tak neučinil a porušil proto zákon v ustanoveních Šu 3 odst. druhý zákona čís. 471/21 sb. z. a n. a Šu 322 tr. ř. Přes to nebyla však tímto porušením založena zmatečnost podle čís. 6 Šu 344 tr. ř. Neboť podle předposledního odstavce Šu 344 tr. ř. nelze důvodu zmatečnosti čís. 6 Šu 344 tr. ř. uplatňovati ve prospěch obžalovaného, je-li nade vší pochybnost zřejmo, že porušení formy nemohlo míti na rozhodnutí účinku obžalovanému nepříznivého.

V souzeném případě je nepochybné, že tím, že nebyla dána ona otázka, nevzešla stěžovateli žádná újma. Bylať porotcům dána XIII. otázka dodatková, zda se obmezilo padělání obžalovaného na málo padělků menší ceny a zda nebylo příčinou tohoto obmezení, že byl obžalovaný přistižen. Na tuto otázku odpověděli porotcové 12 hlasy záporně. Tato otázka dotýkala se svou podstatou povahy činu a porotcové dali svým jednomyslným výrokem na jevo, že nepokládají provinění obžalovaného za takové, by bylo lze spokojiti se při něm nejmírnější sazbou ve smyslu posledního odstavce Šu 1 zákona o padělání peněz, nýbrž za poklesek těžký, vyžadující použití obžalobou navrhované trestní sazby podle prvního odstavce Šu 1 zákona. O povaze trestného činu, stěžovateli za vinu kladeného, se proto porotcové ve skutečnosti vyslovili, byť i ne právě cestou zmateční stížnosti žádanou. Stížnost není ostatně ani s to, by uplatnila něco, co by bylo s to, by uvedlo čin stěžovatelův do příznivějšího světla. Tvrdí, že padělání peněz nedosáhlo většího rozsahu; leč porotcové odpovědí na XIII. otázku uznali, že padělání stěžovatelovo neomezilo se na málo padělků menší ceny. To neznamena nic jiného, než že padělání peněz stěžovatelem dosáhlo většího rozsahu. Dále uplat-

ňuje stížnost, že obžalovaný nebyl původcem činu, byv spoluobžalovaným při padělání pouze nápomocným, takže prý jeho činnost byla jen podružná. Než kladnou odpovědí na V. a VIII. hlavní otázku bylo o stěžovateli uznáno, že i on byl padělatelem čsl. dvacetikorunových státovek. Tím je ve smyslu všeobecně platných zásad trestně-právních opodstatněn pojem »původcovství«; neboť původcem není jen návodce a strůjce, jak tito jsou míněni v §u 5 nebo 44 e) tr. zák., nýbrž každý přímý pachatel. Na stanovisko, jež při zodpovědění oněch dvou hlavních otázek zaujali, byli by porotcové vázani, kdyby jim byla dána zvláštní otázka ve smyslu druhého odstavce §u 3 zákona č. 471 sb. z. a n. Za tohoto stavu věci nelze mít za to, že by porotci, kteří svým výrokem na otázku XIII. nepřiznali stěžovateli ani nižší kvalifikace viny ve smyslu §u 1 odst. třetí zákona o padělání peněz, byli uznali, že s ohledem na povahu jeho činu je dostatečnou trestní sazba od 1 do 5 let. Z toho vychází nade vší pochybnost, že sběhnuvší se porušení formy nemělo pro obžalovaného v zápětí žádné věcné újmy. Pro nedostatek podmínky předposledního odstavce §u 344 tr. ř. nelze proto považovati dovolávaný důvod zmatečnosti č. 6 §u 344 tr. ř. za opodstatněný. Důvody zmatečnosti č. 11 po případě 12 §u 344 tr. ř. nepřicházejí vůbec v úvahu. Neboť č. 11 předpokládá právně mylné podřazení činu ve výroku porotců zjištěného pod zákon. O takový případ tu nejde. Č. 12 §u 344 tr. ř. nemá pak proto místa, poněvadž se v souzeném případě uplatňuje porušení předpisu druhého odstavce §u 3 zák. č. 471/21 sb. z. a n., pokud se týče §u 322 tr. ř.: pro porušení těchto předpisů lze se však dovolávati pouze důvodu zmatečnosti č. 6 §u 344 tr. ř., k tomuto cíli zvláště určeného.

Čís. 2822.

Přičítání skutku předsevzatého k odvrácení protiprávního neb domněle protiprávního útoku jako zločinu jest podle § 2 g) tr. zák. vyloučeno i při nadměrnosti skutku, bylo-li jedinou příčinou takového vykročení z mezí nutné obrany poděšení, strach nebo leknutí, vyvolané v pachateli útokem, v jehož odvrácení nedodržel nutné míry (afekt); otázka, zda tomu tak, spadá do oboru skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu.

(Rozh. ze dne 14. června 1927, Zm I 79/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Chebu ze dne 28. prosince 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného těžkého ublížení na těle podle §§ 8, 152, 155 písm. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil témuž soudu nalézacímu, by o ní znovu jednal a rozhodl.